

Europejska deklaracja praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie

Parlament Europejski, Rada i Komisja uroczyście proklamują następującą wspólną deklarację praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie

Preambuła

Mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unia Europejska jest unią wartości, jak zapisano w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, opartą na poszanowaniu godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i przestrzeganiu praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Ponadto na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej Unia jest zbudowana na niepodzielnych, powszechnych wartościach: godności ludzkiej, wolności, równości i solidarności. Karta potwierdza również prawa wynikające w szczególności ze wspólnych międzynarodowych zobowiązań państw członkowskich.
- (2) Transformacja cyfrowa ma wpływ na każdy aspekt życia. Oferuje znaczne możliwości poprawy jakości życia, wzrostu gospodarczego i zrównoważonego rozwoju.
- (3) Transformacja cyfrowa stanowi również wyzwanie dla naszych demokratycznych społeczeństw, gospodarek i obywateli. Wraz z przyspieszeniem transformacji cyfrowej nadszedł czas, aby UE określiła, w jaki sposób jej wartości i prawa podstawowe, stosowane w normalnym życiu, powinny być wdrażane w świecie internetowym. Transformacja cyfrowa nie powinna pociągać za sobą ograniczania praw. To, co jest nielegalne poza internetem, jest nielegalne w internecie. Niniejsza deklaracja pozostaje bez uszczerbku dla „polityk niecyfrowych”, takich jak dostęp do kluczowych usług publicznych poza internetem.
- (4) Parlament kilkakrotnie wzywał do ustanowienia zasad etycznych, które ległyby u podstaw podejścia UE do transformacji cyfrowej, a także do zapewnienia pełnej zgodności z prawami podstawowymi, takimi jak ochrona danych, prawo do prywatności, niedyskryminacja i równouprawnienie płci, a także z zasadami takimi jak ochrona konsumentów, neutralność technologiczna i neutralność sieci, wiarygodność i inkluzywność. Wzywano również do wzmocnienia ochrony praw użytkowników w środowisku cyfrowym, a także ochrony praw pracowniczych i prawa do bycia offline¹.
- (5) Opierając się na wcześniejszych inicjatywach, takich jak „Deklaracja z Tallina w sprawie administracji elektronicznej” i „Deklaracja berlińska w sprawie

¹ 2020/2216(INI); 2020/2018(INL); 2020/2019(INL); 2020/2022(INI); 2020/2012(INL); 2020/2014(INL); 2020/2015 (INI); 2020/2017 (INI); 2019/2186(INI); 2019/2181(INL); 2022/2266 (INI).

społeczeństwa cyfrowego i administracji cyfrowej opartej na wartościach”, państwa członkowskie zaapelowały w „Deklaracji Lizbońskiej – celowa demokracja cyfrowa” o model transformacji cyfrowej, który wzmacnia ludzki wymiar ekosystemu cyfrowego, a podstawą tego modelu jest jednolity rynek cyfrowy. Państwa członkowskie zaapelowały również o model transformacji cyfrowej, który zapewni wykorzystanie technologii w obliczu potrzeby podjęcia działań w dziedzinie klimatu i ochrony środowiska.

- (6) Unijna wizja transformacji cyfrowej jest ukierunkowana na człowieka, wzmacnia pozycję jednostek i wspiera innowacyjne przedsiębiorstwa. W decyzji w sprawie programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. określono konkretne cele cyfrowe oparte na czterech głównych punktach (umiejętności cyfrowe, infrastruktury cyfrowe, cyfryzacja przedsiębiorstw i usług publicznych). Unijna droga do transformacji cyfrowej naszych społeczeństw i gospodarki obejmuje w szczególności otwartą suwerenność cyfrową, poszanowanie praw podstawowych, praworządności i demokracji, włączenie społeczne, dostępność, równość, zrównoważony rozwój, odporność, bezpieczeństwo, poprawę jakości życia, dostępność usług oraz poszanowanie praw i aspiracji wszystkich osób. Transformacja powinna przyczyniać się do rozwoju dynamicznej, zasobooszczędnej i sprawiedliwej gospodarki i społeczeństwa w UE.
- (7) W niniejszej deklaracji przedstawiono wspólne zamiary i zobowiązania polityczne oraz przypomniano najważniejsze prawa w kontekście transformacji cyfrowej. Deklaracja powinna również pomóc decydentom w refleksji nad ich wizją transformacji cyfrowej, w której najważniejszym elementem byłiby ludzie; wspierać solidarność i włączenie społeczne poprzez łączność, edukację cyfrową, szkolenia i umiejętności, uczciwe i sprawiedliwe warunki pracy, a także dostęp do cyfrowych usług publicznych online; podkreślać, jak ważna jest wolność wyboru w interakcji z algorytmami i systemami sztucznej inteligencji oraz w sprawiedliwym otoczeniu cyfrowym; wspierać udział w cyfrowej przestrzeni publicznej; zwiększać bezpieczeństwo, ochronę i upodmiotowienie w środowisku cyfrowym, w szczególności w odniesieniu do dzieci i młodzieży, przy jednoczesnym zapewnieniu prywatności i indywidualnej kontroli nad danymi; promować zrównoważony rozwój. Poszczególne rozdziały niniejszej deklaracji powinny stanowić całościowe ramy odniesienia i nie powinny być czytane oddzielnie.
- (8) Deklaracja powinna również służyć jako punkt odniesienia dla przedsiębiorstw i innych odpowiednich podmiotów przy opracowywaniu i wdrażaniu nowych technologii. W tym względzie ważne jest propagowanie badań naukowych i innowacji. Szczególną uwagę należy również zwrócić na MŚP i przedsiębiorstwa typu start-up.
- (9) Należy dalej wzmacniać demokratyczne działanie społeczeństwa cyfrowego i gospodarki cyfrowej, przy pełnym poszanowaniu zasad praworządności, skutecznego wymiaru sprawiedliwości i egzekwowania prawa. Deklaracja nie wpływa na zgodne z prawem ograniczenia wykonywania praw w celu pogodzenia ich z wykonywaniem innych praw ani na niezbędne i proporcjonalne ograniczenia w interesie publicznym.

- (10) U podstaw deklaracji leży zwłaszcza pierwotne prawo UE, w szczególności Traktat o Unii Europejskiej, Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Karta praw podstawowych Unii Europejskiej oraz prawo wtórne i orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Deklaracja opiera się również na Europejskim filarze praw socjalnych i uzupełnia ten filar. Ma ona charakter deklaratoryjny i jako taka nie wpływa na treść przepisów prawnych ani na ich stosowanie.
- (11) UE powinna propagować deklarację w stosunkach z innymi organizacjami międzynarodowymi i państwami trzecimi, także poprzez uwzględnianie tych praw i zasad w swoich stosunkach handlowych, tak aby zasady takie posłużyły za inspirację dla partnerów międzynarodowych w przeprowadzeniu transformacji cyfrowej, w której najważniejszy będzie człowiek i powszechne prawa człowieka na całym świecie. Deklaracja powinna w szczególności służyć jako punkt odniesienia dla działań na forach organizacji międzynarodowych, takich jak realizacja Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, a także w ramach wielostronnego podejścia do zarządzania internetem.
- (12) Propagowanie i wdrażanie deklaracji w ramach odpowiednich kompetencji państw członkowskich i z pełnym poszanowaniem prawa UE jest wspólnym politycznym zobowiązaniem i odpowiedzialnością UE i jej państw członkowskich. Komisja będzie regularnie składać Parlamentowi i Radzie sprawozdania z poczynionych postępów. Państwa członkowskie i Komisja, współpracując z myślą o osiągnięciu celów cyfrowych ustanowionych w programie polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r., powinny uwzględniać zasady i prawa cyfrowe określone w niniejszej deklaracji.

Deklaracja praw i zasad cyfrowych w cyfrowej dekadzie

Dążymy do propagowania europejskiej drogi ku transformacji cyfrowej, w której najważniejsi są ludzie, w oparciu o europejskie wartości i prawa podstawowe UE, potwierdzającej powszechne prawa człowieka i przynoszącej korzyści wszystkim osobom fizycznym, przedsiębiorstwom i całemu społeczeństwu.

W związku z powyższym oświadczamy, co następuje:

Rozdział I: Ukierunkowanie transformacji cyfrowej na człowieka

1. W transformacji cyfrowej w Unii Europejskiej najważniejszy jest człowiek. Technologia powinna służyć i przynosić korzyści wszystkim ludziom mieszkającym w UE oraz umożliwiać im w pełni bezpieczną realizację ich aspiracji przy jednoczesnym poszanowaniu ich praw podstawowych.

Zobowiązujemy się do:

- a) wzmocnienia ram demokratycznych na rzecz transformacji cyfrowej, która przyniesie korzyści wszystkim ludziom mieszkającym w UE i poprawi jakość ich życia;
- b) wprowadzenia niezbędnych środków, aby zapewnić poszanowanie w internecie oraz poza internetem uznanych w prawie UE wartości Unii i praw jednostek;

- c) wspierania i zapewniania odpowiedzialnych i starannych działań wszystkich podmiotów, publicznych i prywatnych, w środowisku cyfrowym;
- d) aktywnego promowania tej wizji transformacji cyfrowej, również w naszych stosunkach międzynarodowych.

Rozdział II: Solidarność i włączenie społeczne

- 2. Technologia powinna być wykorzystywana do łączenia ludzi, a nie do ich dzielenia. Transformacja cyfrowa powinna sprzyjać sprawiedliwemu i integracyjnemu społeczeństwu oraz sprawiedliwej i inkluzywnej gospodarce w UE.

Zobowiązujemy się do:

- a) dopilnowania, by projektowanie, opracowywanie, wdrażanie i wykorzystywanie rozwiązań technologicznych odbywało się z poszanowaniem praw podstawowych, umożliwiało korzystanie z nich oraz propagowało solidarność i włączenie społeczne;
- b) zapewnienia transformacji cyfrowej, w której nikt nie jest pomijany. Transformacja powinna być korzystna dla wszystkich, zapewniać równość płci oraz obejmować w szczególności osoby starsze, osoby mieszkające na obszarach wiejskich, osoby z niepełnosprawnościami lub osoby marginalizowane, podatne na zagrożenia lub pozbawione praw obywatelskich oraz osoby działające w ich imieniu. Powinna również propagować różnorodność kulturową i językową;
- c) opracowania odpowiednich ram, tak aby wszystkie podmioty rynkowe korzystające z transformacji cyfrowej wzięły na siebie odpowiedzialność społeczną oraz wniosły sprawiedliwy i proporcjonalny wkład w koszty dóbr publicznych, usług i infrastruktury, z korzyścią dla wszystkich ludzi mieszkających w Europie.

Łączność

- 3. Wszyscy, w całej UE, powinni mieć dostęp do przystępnej cenowo i szybkiej łączności cyfrowej.

Zobowiązujemy się do:

- a) zapewnienia wszystkim w całej UE, w tym osobom o niskich dochodach, dostępu do wysokiej jakości łączności z dostępem do internetu;
- b) ochrony i propagowania neutralnego i otwartego internetu, w którym treści, usługi i aplikacje nie są bezpodstawnie blokowane ani niszczone.

Edukacja cyfrowa i szkolenia oraz umiejętności cyfrowe

- 4. Każdy ma prawo do kształcenia, szkolenia i uczenia się przez całe życie i powinien mieć możliwość nabywania wszystkich podstawowych i zaawansowanych umiejętności cyfrowych.

Zobowiązujemy się do:

- a) propagowania wysokiej jakości kształcenia i szkolenia cyfrowego, w tym z myślą o zniwelowaniu przepaści cyfrowej między kobietami a mężczyznami;
- b) wspierania wysiłków umożliwiających wszystkim osobom uczącym się i nauczycielom nabywanie niezbędnych umiejętności i kompetencji cyfrowych, w tym umiejętności

korzystania z mediów i krytycznego myślenia, oraz dzielenie się tymi umiejętnościami i kompetencjami, aby mogli oni aktywnie uczestniczyć w gospodarce, społeczeństwie i procesach demokratycznych;

- c) propagowania i wspierania wysiłków na rzecz wyposażenia wszystkich instytucji kształcenia i szkolenia w łączność i infrastrukturę cyfrową oraz narzędzia cyfrowe;
- d) zapewnienia wszystkim możliwości dostosowania się do zmian wynikających z cyfryzacji pracy poprzez podnoszenie i zmianę kwalifikacji.

Uczciwe i sprawiedliwe warunki pracy

- 5. Każdy ma prawo do uczciwych, sprawiedliwych, zdrowych i bezpiecznych warunków pracy oraz do odpowiedniej ochrony w środowisku cyfrowym, tak jak w fizycznym miejscu pracy, niezależnie od statusu zatrudnienia, sposobu i czasu trwania zatrudnienia.
- 6. Związki zawodowe i organizacje pracodawców odgrywają ważną rolę w transformacji cyfrowej, w szczególności jeżeli chodzi o określanie uczciwych i sprawiedliwych warunków pracy, w tym w odniesieniu do korzystania z narzędzi cyfrowych w pracy.

Zobowiązujemy się do:

- a) zapewnienia wszystkim możliwości bycia offline i korzystania z gwarancji równowagi między życiem zawodowym a prywatnym w środowisku cyfrowym;
- b) zapewnienia, aby w środowisku pracy narzędzia cyfrowe w żaden sposób nie zagrażały zdrowiu fizycznemu i psychicznemu pracowników;
- c) zapewnienia poszanowania praw podstawowych pracowników w środowisku cyfrowym, w tym ich prawa do prywatności i prawa do zrzeszania się, prawa do rokowań i działań zbiorowych, a także ochrony przed bezprawnym i nieuzasadnionym nadzorem;
- d) zapewnienia, aby wykorzystanie sztucznej inteligencji w miejscu pracy było przejrzyste i zgodne z podejściem opartym na ocenie ryzyka oraz aby przyjęto odpowiednie środki zapobiegawcze w celu utrzymania bezpiecznego i zdrowego środowiska pracy;
- e) zapewnienia w szczególności, aby w ważnych decyzjach mających wpływ na pracowników zagwarantowany był nadzór ze strony człowieka oraz aby pracownicy byli ogólnie informowani, że wchodzi w interakcję z systemami sztucznej inteligencji.

Cyfrowe usługi publiczne online

- 7. Każdy powinien mieć dostęp online do kluczowych usług publicznych w UE. Nikt nie powinien być proszony o podanie danych, aby uzyskać dostęp do cyfrowych usług publicznych i korzystać z tych usług, częściej niż jest to konieczne.

Zobowiązujemy się do:

- a) zapewnienia osobom mieszkającym w Europie możliwości dobrowolnego skorzystania z dostępnej, bezpiecznej i godnej zaufania tożsamości cyfrowej, która pozwala na dostęp do szerokiego wachlarza usług online;
- b) zapewnienia szerokiego dostępu do informacji publicznej i jej ponownego wykorzystywania;
- c) ułatwiania i wspierania płynnego, bezpiecznego i interoperacyjnego dostępu w całej UE do cyfrowych usług publicznych zaprojektowanych z myślą o skutecznym zaspokajaniu

potrzeb obywateli, w tym w szczególności do cyfrowych usług zdrowotnych i opiekuńczych, w szczególności dostępu do elektronicznej dokumentacji medycznej.

Rozdział III: Swoboda wyboru

Interakcje z algorytmami i systemami sztucznej inteligencji

8. Sztuczna inteligencja powinna służyć jako narzędzie dla ludzi, a jej ostatecznym celem powinno być zwiększenie dobrobytu człowieka.
9. Każdy powinien móc korzystać z zalet systemów algorytmicznych i sztucznej inteligencji, w tym poprzez dokonywanie własnych, świadomych wyborów w środowisku cyfrowym, a jednocześnie podlegać ochronie przed zagrożeniami dla zdrowia i uszczerbkiem na zdrowiu oraz przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa i praw podstawowych.

Zobowiązujemy się do:

- a) propagowania ukierunkowanych na człowieka, wiarygodnych i etycznych systemów sztucznej inteligencji na wszystkich etapach ich opracowywania, wdrażania i wykorzystywania, zgodnie z wartościami UE;
- b) zapewnienia odpowiedniego poziomu przejrzystości w zakresie korzystania z algorytmów i sztucznej inteligencji oraz wzmocnienia pozycji użytkowników przy korzystaniu z nich, a także zwiększenia poziomu ich poinformowania kiedy wchodzi w interakcję z algorytmami i sztuczną inteligencją;
- c) zapewnienia, aby systemy algorytmiczne opierały się na odpowiednich zbiorach danych w celu uniknięcia dyskryminacji i umożliwienia sprawowania przez człowieka nadzoru nad wszystkimi wydarzeniami mającymi wpływ na bezpieczeństwo ludzi i ich prawa podstawowe;
- d) zapewnienia, aby technologie, takie jak sztuczna inteligencja, nie były wykorzystywane do narzucania ludziom wyborów, na przykład w odniesieniu do zdrowia, kształcenia, zatrudnienia i życia prywatnego;
- e) zapewnienia zabezpieczeń i podejmowania odpowiednich działań, w tym poprzez propagowanie wiarygodnych norm, w celu dopilnowania, aby sztuczna inteligencja i systemy cyfrowe były przez cały czas bezpieczne i wykorzystywane z pełnym poszanowaniem praw podstawowych;
- f) przyjęcia środków w celu zapewnienia, aby badania nad sztuczną inteligencją były zgodne z najwyższymi standardami etycznymi i odpowiednimi przepisami UE.

Sprawiedliwe środowisko cyfrowe

10. Każdy powinien mieć możliwość skutecznego i swobodnego wyboru – w oparciu o obiektywne, przejrzyste, łatwo dostępne i wiarygodne informacje – usług online, z których chce korzystać.
11. Każdy powinien mieć możliwość uczciwego konkurencyjnego i wprowadzania innowacji w środowisku cyfrowym. Powinno to również przynieść korzyści przedsiębiorstwom, w tym MŚP.

Zobowiązujemy się do:

- a) zapewnienia bezpiecznego i chronionego środowiska cyfrowego opartego na uczciwej konkurencji, w którym chronione są prawa podstawowe, i prawa użytkowników oraz zagwarantowana ochrona konsumentów na jednolitym rynku cyfrowym, a obowiązki platform, zwłaszcza dużych podmiotów i strażników dostępu, są dobrze określone;

- b) propagowania interoperacyjności, przejrzystości, otwartych technologii i norm jako sposobów na dalsze wzmocnienie zaufania do technologii, a także wspieranie zdolności konsumentów do dokonywania autonomicznych i świadomych wyborów.

Rozdział IV: Udział w cyfrowej przestrzeni publicznej

- 12. Każdy powinien mieć dostęp do wiarygodnego, zróżnicowanego i wielojęzycznego środowiska cyfrowego. Dostęp do różnorodnych treści przyczynia się do pluralistycznej debaty publicznej i skutecznego uczestniczenia w demokracji w sposób niedyskryminacyjny.
- 13. Każdy ma prawo do wolności wypowiedzi i swobodnego dostępu do informacji, a także do wolności zgromadzeń i zrzeszania się w środowisku cyfrowym.
- 14. Każdy powinien mieć dostęp do informacji na temat tego, kto jest właścicielem usług, z których dana osoba korzysta, lub kto je kontroluje.
- 15. Platformy internetowe, w szczególności bardzo duże platformy internetowe, powinny wspierać swobodną debatę demokratyczną w internecie. Biorąc pod uwagę rolę swoich usług w kształtowaniu opinii publicznej i dyskursu, bardzo duże platformy internetowe powinny ograniczać ryzyko wynikające z funkcjonowania ich usług i z korzystania z nich, w tym w odniesieniu do informacji wprowadzających w błąd i kampanii dezinformacyjnych, oraz chronić wolność wypowiedzi.

Zobowiązujemy się do:

- a) dalszej ochrony wszystkich praw podstawowych w internecie, w szczególności wolności wypowiedzi i swobodnego dostępu do informacji, w tym wolności i pluralizmu mediów;
- b) wspierania rozwoju i optymalnego wykorzystania technologii cyfrowych, aby stymulować aktywność obywatelską i demokratyczne uczestnictwo;
- c) wprowadzenia proporcjonalnych środków mających na celu zwalczanie wszelkich nielegalnych treści, przy pełnym poszanowaniu praw podstawowych, w tym prawa do wolności wypowiedzi i swobodnego dostępu do informacji, oraz bez ustanawiania jakichkolwiek ogólnych obowiązków w zakresie monitorowania i bez cenzury;
- d) stworzenia środowiska cyfrowego, w którym ludzie są chronieni przed dezinformacją i manipulowaniem informacjami oraz innymi szkodliwymi treściami, w tym molestowaniem i przemocą ze względu na płeć;
- e) wspierania faktycznego dostępu do treści cyfrowych odzwierciedlających różnorodność kulturową i językową w UE;
- f) umożliwienia osobom fizycznym dokonywania swobodnych i konkretnych wyborów oraz ograniczenia wykorzystywania słabych punktów i uprzedzeń, zwłaszcza poprzez targetowanie reklam.

Rozdział V: Bezpieczeństwo, ochrona i wzmocnienie pozycji

Chronione, bezpieczne i pewne środowisko cyfrowe

- 16. Każdy powinien mieć dostęp do technologii, produktów i usług cyfrowych, które z założenia są bezpieczne i chronione oraz strzegą prywatności, aby zapewnić wysoki poziom poufności, integralności, dostępności i autentyczności przetwarzanych informacji.

Zobowiązujemy się do:

- a) przyjęcia dalszych środków w celu propagowania identyfikowalności produktów i dopilnowania, by na jednolitym rynku cyfrowym oferowane były wyłącznie produkty bezpieczne i zgodne z prawodawstwem UE;
- b) ochrony interesów ludności, przedsiębiorstw i instytucji publicznych przed ryzykami w cyberprzestrzeni i cyberprzestępczością, w tym przed naruszeniami ochrony danych i kradzieżą tożsamości lub manipulowaniem tożsamością. Obejmuje to wymogi w zakresie cyberbezpieczeństwa dla produktów skomunikowanych, wprowadzanych do obrotu na jednolitym rynku;
- c) przeciwdziałania dążeniu do osłabienia w UE bezpieczeństwa w internecie i integralności środowiska cyfrowego oraz przeciwdziałania propagowaniu przemocy i nienawiści za pomocą środków cyfrowych, a także pociągania do odpowiedzialności sprawców tych czynów.

Prywatność i indywidualna kontrola danych

17. Każdy ma prawo do prywatności i do ochrony swoich danych osobowych. Ochrona ta obejmuje kontrolę sprawowaną przez ludzi nad tym, w jaki sposób ich dane osobowe są wykorzystywane i komu są udostępniane.
18. Każdy ma prawo do poufności komunikatów i informacji znajdujących się na jego urządzeniach elektronicznych i nikt nie może podlegać niezgodnym z prawem środkom nadzoru, nielegalnemu wszechobecnemu śledzeniu lub przechwytywaniu informacji w internecie.
19. Każdy powinien mieć możliwość określenia swojego dziedzictwa cyfrowego i podjęcia decyzji o tym, co stanie się z jego osobistymi kontami i dotyczącymi go informacjami po jego śmierci.

Zobowiązujemy się do:

- a) zapewnienia każdemu skutecznej kontroli nad danymi osobowymi i nieosobowymi zgodnie z unijnymi przepisami o ochronie danych i odpowiednimi przepisami UE;
- b) skutecznego zapewnienia osobom fizycznym możliwości łatwego przenoszenia danych osobowych i nieosobowych między różnymi usługami cyfrowymi zgodnie z prawami do przenoszenia danych;
- c) skutecznej ochrony komunikacji przed nieuprawnionym dostępem stron trzecich;
- d) zakazywania niezgodnej z prawem identyfikacji, a także bezprawnego przechowywania rejestrów aktywności.

Ochrona dzieci i młodzieży w środowisku cyfrowym oraz wzmocnienie ich pozycji

20. Dzieci i młodzież powinny mieć możliwość dokonywania bezpiecznych i świadomych wyborów oraz wyrażania swojej kreatywności w środowisku cyfrowym.
21. Materiały i usługi dostosowane do wieku powinny wzbogacać doświadczenia i zwiększać uczestnictwo dzieci i młodzieży w środowisku cyfrowym oraz poprawiać ich dobrostan.
22. Szczególną uwagę należy zwrócić na prawo dzieci i młodzieży do ochrony przed wszelkimi przestępstwami popełnianymi za pośrednictwem technologii cyfrowych lub ułatwianymi za pomocą tych technologii.

Zobowiązujemy się do:

- a) zapewnienia wszystkim dzieciom i młodzieży możliwości zdobycia niezbędnych umiejętności i kompetencji, w tym umiejętności korzystania z mediów i krytycznego myślenia, tak by mogły aktywnie i bezpiecznie poruszać się w środowisku cyfrowym i angażować się w nie oraz dokonywać świadomych wyborów;
- b) propagowania pozytywnych doświadczeń dzieci i młodzieży w dostosowanym do wieku i bezpiecznym środowisku cyfrowym;
- c) ochrony wszystkich dzieci i młodzieży przed szkodliwymi i nielegalnymi treściami, wykorzystywaniem, manipulacją i nadużyciami w internecie oraz do zapobiegania wykorzystywaniu przestrzeni cyfrowej w celu popełniania lub ułatwiania przestępstw;
- d) ochrony wszystkich dzieci i młodzieży przed nielegalnym śledzeniem, profilowaniem i targetowaniem, w szczególności w celach komercyjnych;
- e) angażowania dzieci i młodzieży w opracowywanie polityk cyfrowych, które ich dotyczą.

Rozdział VI: Zrównoważony rozwój

23. Aby uniknąć znacznych szkodliwych skutków dla środowiska i propagować gospodarkę o obiegu zamkniętym, produkty i usługi cyfrowe należy projektować, produkować, wykorzystywać, naprawiać, poddawać recyklingowi i usuwać w sposób łagodzący ich negatywny wpływ na środowisko i na społeczeństwo oraz niedopuszczający do przedwczesnej utraty przydatności.
24. Każdy powinien mieć dostęp do dokładnych, zrozumiałych informacji na temat wpływu produktów i usług cyfrowych na środowisko oraz na temat zużycia przez nie energii, możliwości ich naprawy oraz ich trwałości, tak aby móc dokonywać odpowiedzialnych wyborów.

Zobowiązujemy się do:

- a) wspierania rozwoju i stosowania zrównoważonych technologii cyfrowych, mających minimalny negatywny wpływ na środowisko i minimalny skutek społeczny;
- b) zachęcania konsumentów do dokonywania zrównoważonych wyborów i korzystania ze zrównoważonych modeli biznesowych oraz wspierania zrównoważonych i odpowiedzialnych zachowań przedsiębiorstw w globalnych łańcuchach wartości produktów i usług cyfrowych, w tym w celu zwalczania pracy przymusowej;
- c) propagowania rozwoju, wdrażania i aktywnego wykorzystywania innowacyjnych technologii cyfrowych mających pozytywny wpływ na środowisko i klimat w celu przyspieszenia transformacji ekologicznej;
- d) propagowania norm i oznakowań dotyczących zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do produktów i usług cyfrowych.

*W imieniu Parlamentu
Europejskiego*

Przewodnicząca

*W imieniu Rady Unii
Europejskiej*

Przewodniczący

*W imieniu Komisji
Europejskiej*

Przewodnicząca

